

UCHWAŁA NR
RADY GMINY MIASTKOWO

z dnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok**

Na podstawie art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Gminy Miastkowo

z dnia.....2021 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.

Na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii samorząd Gminy uzyskał większość kompetencji i zadań do rozwiązywania problemów alkoholowych i do przeciwdziałania narkomanii w społeczności lokalnej. To właśnie gmina może podjąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności lokalnej, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii.

Szkodliwe używanie alkoholu oraz narkotyków powoduje szkody zdrowotne i społeczne takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Problemy związane z alkoholem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi powodują także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Koniecznym staje się podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia popytu i podaży tych środków oraz realizacja zadań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Szczególnie istotne jest, by działania te podejmowane były już na poziomie lokalnym.

Wszelkie działania redukujące tego typu szkody i zapobiegające powstawaniu problemów stanowią podstawę do przywracania równowagi zdrowotnej i społecznej osoby uzależnionej oraz innych współuzależnionych.

Zadania w zakresie redukcji szkód dotyczących wszystkich grup społecznych i stanowią usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmują edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży najczęściej w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizacja zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, który uchwalany jest corocznie przez Radę Gminy i uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację Programu-art.18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

I. DIAGNOZA SYTUACJI GMINY

Uzależnienie od alkoholu powoduje trwałe uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego, powo przeciwdziałaniuduje psychiczne i fizyczne wyniszczenie organizmu. Alkoholizm rozwija się stopniowo, bez świadomości osoby pijącej i prowadzi w konsekwencji do utraty kontroli umiaru picia alkoholu. Nadużywanie alkoholu wynika często z nieumiejętności radzenia sobie z problemami życia codziennego. Choroba ta dotyka również członków rodziny uzależnionego. Negatywnym skutkiem spożywania alkoholu, palenia wyrobów tytoniowych, używania narkotyków jest systematyczne pogarszanie się sytuacji ekonomicznej i społecznej rodzin.

Na terenie naszej gminy szkodliwe picie to jeden, obok ubóstwa i bezrobocia z poważniejszych problemów. Według stanu na dzień 31 października 2021 r. Gminę Miastkowo zamieszkiwało 4.199 osób, w tym 867 dzieci i młodzieży poniżej 18 roku życia. Liczba mieszkańców zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego.

Ośrodek Pomocy Społecznej z uwagi na stały kontakt z mieszkańcami oraz możliwością przeprowadzenia wywiadów środowiskowych ściśle współpracuje z GKRPA w kwestii kierowania na terapię osób uzależnionych i wskazanie osób potrzebujących pomocy. OPS realizuje również zadania nałożone ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249).

Wśród osób stosujących przemoc w rodzinie w znacznym stopniu alkohol jest przyczyną tego zjawiska. Na 11 założonych niebieskich kart w 11 przypadkach powodem występowania przemocy był alkohol

Wskaźnikiem problemów alkoholowych występujących w gminie była liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego przyjętych do realizacji przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miastkowie. W 2020 r. rozpatrywano 12 wniosków (11 wniosków wpłynęło z Posterunku Policji w Śniadowie, 1 wniosek wpłynął od rodziny) 3 osobom wystawiono wniosek o wszczęcie postępowania w celu wydania opinii psychiatryczno - psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Wobec 2 osób wszczęto procedurę mającą na celu skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe.

Należy zdawać sobie sprawę, że skala problemów alkoholowych jest o wiele większa niż wskazują na to dane. Często rodzina podobnie jak i alkoholik zaprzecza istnieniu problemu choroby alkoholowej.

Biorąc aktualne problemy społeczne w Gminie Miastkowo, na szczególną uwagę w realizacji Programu zaskługuje działalność profilaktyczną, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Zdaniem młodzieży najlepszym ograniczeniem zjawisk uzależnień w środowisku szkolnym była: pomoc koleżanek i kolegów, dostępność do obiektów sportowych, programy profilaktyczne, warsztaty terapeutyczne itp.

II. CELE PROGRAMU

Biorąc pod uwagę powyższą charakterystykę, ważne jest położenie szczególnego nacisku na działalność profilaktyczną wśród dzieci i młodzieży.

Weryfikowanie ryzykownych przekonań oraz trening konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem, problemami i promowaniem stylu życia na „trzeźwo” przyczyniają się do zmniejszenia ryzyka sięgania po alkohol lub inne używki przez osoby nieletnie i kontynuowania tego zachowania w dorosłym życiu.

Nie bez znaczenia jest także niesienie pomocy zmagającym się z trudami leczenia i pozostawania w stanie trzeźwości oraz wspieranie członków rodzin osób uzależnionych.

Tylko dzięki skoordynowanym, spójnym działaniom instytucji oraz organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, a także społeczności lokalnej, możliwa jest skuteczna profilaktyka i próba rozwiązywania problemów uzależnień na terenie naszej gminy, a w szczególności poprzez prowadzenie działań:

1. Zwiększających dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych innymi substancjami psychoaktywnymi.
2. Udzielanie rodzinom z problemem alkoholowym i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Podejmowanie działań służących profilaktyce i edukacji, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień.
5. Podejmowanie działań ograniczających dostępność alkoholu i innych używek.

III. PODSTAWOWE ZADANIA ZMIERZAJĄCE DO UZYSKANIA CELÓW PROGRAMU

1. W zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz innych używek:

- współudział w finansowaniu działań terapeutycznych realizowanych przez Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży,
- nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń w Gminnym Ośrodku Kultury na realizację zadań profilaktycznych,

2. W zakresie udzielania rodzinom z problemem alkoholowym pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

- finansowanie prowadzenia programów terapeutycznych dla dzieci oraz innych członków rodzin w placówkach oświatowych,
- finansowanie prowadzenia programów przeciwdziałania przemocy w szkołach,
- finansowanie programów profilaktycznych w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej, zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży,
- finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą podejmowanych w szczególności przez nauczycieli, pracowników służby zdrowia, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

3. W zakresie podejmowania działań służących profilaktyce i edukacji, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- finansowanie realizowanych w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz rodziców na temat wszystkich uzależnień,
- propagowanie zdrowego sposobu spędzania czasu wolnego poprzez zwiększenie ilości zajęć pozalekcyjnych- zajęcia sportowe, rekreacyjne, teatralne, taneczne, spotkania autorskie, a także organizowanie w instytucjach kultury imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych,
- promocja imprez bezalkoholowych dla społeczności lokalnej,
- współfinansowanie wycieczek, obozów i kolonii z programami profilaktycznymi,
- współfinansowanie działalności edukacyjnej prowadzonej poprzez zakup i rozprowadzanie czasopism, broszur, ulotek itp,
- czynne włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii profilaktycznych oraz edukacyjnych.

4. W zakresie wspierania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii:

- wspieranie działań profilaktycznych zawartych w programach szkolnych,
- współfinansowanie kosztów leczenia mieszkańców gminy w Wojewódzkim Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży lub w innych placówkach leczenia odwykowego,
- wspomaganie poprzez współfinansowanie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

5. W zakresie podejmowania działań ograniczających dostępność alkoholu:

- utrzymywanie na terenie gminy zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- eliminowanie przypadków dokonywania zakupów alkoholu przez młodzież poprzez zwiększenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- podejmowanie innych działań w związku z naruszeniem przepisów ustawy.

IV. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje określone ustawowe zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii poprzez:

- przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego,
- przeprowadzanie rozmów motywujących z osobami uzależnionymi mającymi na celu dobrowolne poddanie się terapii,
- prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą przymusowego leczenia odwykowego i przekazywanie jej do Sądu,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z obowiązującymi przepisami,
- kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- inicjowanie i współuczestnictwo w zadaniach o charakterze profilaktycznym,

- stała współpraca z instytucjami oraz służbami działającymi na rzecz poprawy stanu zdrowia oraz sytuacji życiowej osób nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin,

- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Wójt
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie.
4. Policja.
5. Sądy i Prokuratura.
6. Ośrodek Zdrowia.
7. Szkoły.
8. Parafia.
9. Inne podmioty.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Środki na realizację Programu będą pochodziły z opłat na sprzedaż napojów alkoholowych oraz darowizn od osób fizycznych i instytucji. Za udział w posiedzeniach, a także za udział w kontroli co najmniej trzech punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeprowadzonej w jednym dniu członkowie Komisji będą otrzymywać wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia. Oprócz tego Sekretarz Komisji będzie otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia w stosunku miesięcznym.